

IX. Списък на мерките за обсъждане с обществеността, постигнатите резултати при изпълнението им и свързаните с това изменения на плана

1. Обосновка

При разработването, извършването на прегледа и актуализирането на Плановите за управление на речните басейни се осигурява информация на обществеността за планираните мерки и постигнатите резултати от тяхното прилагане. Това се регламентира от Закона за водите (чл. 168 а). Насърчаването на обществеността в процеса на изготвянето на ПУРБ и ПМ е заложено и в ЕРДВ (чл. 14), която Р България е ратифицирала. Достигането и поддържането на добро състояние на водите към 2015 година, като основната цел на първия ПУРБ може да се постигне при гарантирана ангажираност от страна на всички заинтересовани страни и широката общественост.

2. Предоставяне на информация, свързана с разработването на ПУРБ

Басейнова дирекция Западнобеломорски район предоставя информация свързана с разработването на ПУРБ по няколко начина. Подробна информация за разработването на всички етапи на плана се предоставя на заседанията на Басейновия съвет към БД ЗБР, чрез интернет страницата на дирекцията (www.wabd.bg), чрез консултации със заинтересованите страни, обществени обсъждания, регионалните и национални медии, конференции, образователни програми и открити уроци. След публикуването на проекта на ПУРБ и ПМ са проведени пет обсъждания със заинтересованите страни, три от които са по проект “Консултации със заинтересованите страни”, финансиран от Оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.”.

2.1 Запознаване на членовете на Басейновия съвет с разработването на проекта на ПУРБ

С чл. 153 от Закона за водите се регламентира създаването на Басейнов съвет (БС), който е държавно - обществена консултативна комисия за подпомагане дейността на басейновата дирекция (чл. 156 (1) от ЗВ). Той се ръководи от директора на БД и е в състав от 20 членове в титулярния и в същия брой в резервния състав. Това е в съответствие с Устройствения правилник за дейността, структурата, организацията на работа и числения състав на басейновите съвети (ДВ. бр.25/2003 г.).

Поименният състав на БС е определен със заповед на директора на БД ЗБР.

Разпределението по квоти е както следва, съгласно чл.7, ал. 3 от цитирания Правилник:

- представители на държавната администрация - до 20 % - 4 бр;
- представители на териториалната администрация - до 30 % - 6 бр;
- водоползватели, ползватели на водни обекти и собственици на водностопански системи и съоръжения - до 30 % - 6 бр;
- представители на нестопански организации и научни институти – до 20% - 4 бр.

Организацията и провеждането на заседанията на БС, както и воденето на протокола е от компетенцията на отдел “Планиране и стопанисване” към БД ЗБР.

На основание горесцитирания правилник, два пъти годишно се провеждат редовни заседания, а при изключителни случаи могат да се свикат и извънредни заседания. Дневният ред на заседанията включва представяне на напредъка по разработването на проекта на ПУРБ, както и се взимат решения за проблеми, свързани с управлението на водите.

На БС се дават становища и предложения за:

- изготвяне на Планове за управление на речните басейни, общественото им обсъждане и окончателното им приемане;
- рационалното използване на водите, свързано с тяхното ползване, изграждането и реконструкцията на водностопанските системи и съоръжения;
- ограничаване на водоползването или ползването на водите и въвеждане на лимити и спазване на приоритетите според ПУРБ;
- мерки за подобряване на състоянието на водите в района;
- планове за регионално развитие, за териториално устройство и други, свързани с ПУРБ.

На проведените досега заседания на БС са представени всички раздели по изготвяне на проекта на Плана за управление в ЗБР.

2.2. Публикуване на документи по разработването на ПУРБ

Съгласно разпоредбите на ЕРДВ и ЗВ: най-малко три години преди началото на периода, за който се отнася планът е необходимо да се публикува График и Работна програма на ПУРБ; най-малко две години преди началото на периода, за който се отнася планът трябва да се публикува Междинен преглед на установените проблеми, свързани с управление на водите.

На гореизложеното основание същите са публикувани на интернет страниците на БД ЗБР и МОСВ с искане за становища по тях:

- в края на 2006 г. – График и Работна програма на ПУРБ;
- в края на 2007 г. - Междинен преглед на установените проблеми, свързани с

управление на водите.

Публикувани са и съобщения за обявяването им в два централни ежедневника.

Проведени обществени консултации, свързани с разработването на ПУРБ и обсъждане на проекта на ПУРБ и ПМ

От 2006 г. до 2009 г. са проведени обществени консултации както следва:

I. "Проблеми и приоритети свързани с водите в Западнобеломорския район" - 2 ноември 2006г;

II. "Основни направления за решаване на проблемите на водите в Западнобеломорски район" – 5 септември 2007г;

III. "Програми от мерки за достигане на добро състояние на водите в Западнобеломорски район" - 10 декември 2007г;

IV. Обсъждане на проекта на ПУРБ и ПМ в област Благоевград - 24 март 2009г;

V. Обсъждане на проекта на ПУРБ и ПМ в област Перник - 29 април 2009 г;

VI. Обсъждане на проекта на ПУРБ и ПМ в област Кюстендил - 4 юни 2009 г;

VII. Обсъждане на проекта на ПУРБ и ПМ в община Доспат - 9 юни 2009 г;

VIII. Обсъждане на проекта на ПУРБ и ПМ – заключителна среща в Благоевград 26 юни 2009 г.

Първите три консултации със заинтересованите страни са проведени в рамките на проект "Интегрирано управление на водите на Р България", който се реализира с техническата и консултантска подкрепа на Японското правителство чрез екип ДЖАЙКА.

Последните три от проведените през 2009 г. консултации със заинтересованите страни за обсъждане на проектите на ПУРБ и ПМ са в рамките на обществена поръчка "Консултации със заинтересованите страни за обсъждане на планове за управление на речните басейни" към Оперативна програма "Околна среда 2007 – 2013 г.", финансирана от ЕС чрез КФ и национално съфинансиране.

Обсъждането на проекта на ПУРБ за област Благоевград и област Перник се организираха и проведоха изцяло от Басейнова дирекция – Благоевград.

Резултатите от консултациите и конкретните становищата по поречия ще бъдат разгледани в отделните токове на ПУРБ (Струма, Места и Доспат).

Участници в обществените консултации.

В срещите със заинтересованите страни участваха представители на областни администрации и общински администрации, държавни администрации (РИОСВ, ИАОС, РЛ на ИАОС, ДНП, ДПП, РУГ, ДЛ, РИОКОЗ), неправителствени организации (НПО),

водоползватели (ВиК, НС, НЕК, и др.), научни институти (НИМХ) и членовете на БС (Виж пълният списък на заинтересованите страни в приложението).

Дневен ред на консултациите.

Консултациите със заинтересованите страни протичаха при следния дневен ред:

- **Първа част** - екипа от експерти на БД ЗБР представя теми, свързани с процеса на разработване на ПУРБ, нагледни материали и карти;

- **Втора част** – работа в групи, които са организирани на принципа на поречие или част от поречие с медиатор - експерт от БД ЗБР. Резултатите от работата и дискусиите на групите са отразени в протоколи. Анализите от тях са взети в предвид при разработване на ПУРБ и ПМ.

Значими проблеми в управлението на водите в Западнобеломорски район, дискутирани по време на консултациите:

1. Проблеми, свързани с количеството на водите :

А) Водоснабдяване:

- Осигуряване на достатъчно количество вода за питейно-битово водоснабдяване;

- Осигуряване на вода за питейно-битово водоснабдяване с необходимото качество;

- Лошо състояние на водопреносната мрежа – наличие на голям процент загуби по водопреносната мрежа;

- Нерационално използване на водите за питейно-битови нужди;

- Липса на достатъчен брой акумулиращи обеми (водохранилища) – язовири и водоеми за питейно-битово водоснабдяване;

- Използване на питейна вода за промишлени нужди (с изключение на хранително-вкусовата промишленост);

Б) Напояване:

- Нерационално използване на съществуващите хидромелиоративни съоръжения (язовири, помпени станции, напоителни канали);

- Лошо състояние на съществуващите хидромелиоративни съоръжения;

- Липса на хидромелиоративни съоръжения в определени райони; (напоителни и отводнителни системи).

3. Проблеми, свързани с качеството на водите:

- Липса на достатъчен брой пречиствателни станции за питейни води (ПСПВ);

- Неизградени канализационни системи и колектори за отвеждане на отпадъчни води;
- Лошо състояние на съществуващите канализационни мрежи;
- Липса на пречиствателни станции и съоръжения за пречистване на промишлени и битови отпадъчни води, водещо до заустване на голямо количество непречистени отпадъчни води във водните обекти;
- Лошо състояние на съществуващите ПСОВ, необходимост от реконструкция и модернизация;
- Наличие на нерегламентирани сметища за битови отпадъци, включително и в границите на заливаемите тераси на реките;
- Нерегламентирано заустване на промишлени отпадъчни води;
- Контрол върху наторяването.

4. Защита от вредното въздействие на водите:

- Поддръжане проводимостта на речните легла;
- Превенция и защита от наводнения;
- Защита на водосборните басейни от водна ерозия и обезлесяване.

5. Специфични проблеми.

А) Регулиране на оттока и прехвърляне на води:

- Осигуряване на минимален екологичен отток в реките след съоръженията за регулиране на оттока и съоръженията за водовземане;
- Осигуряване на добро техническо състояние на хидротехническите съоръжения (деривации, водовземни съоръжения, язовири, диги);
- Режим на управление на деривациите, осигуряващ пропускане на необходимите водни количества за съществуване на екосистемите през периодите на маловодие;
- Изграждане на рибни проходи при хидротехническите съоръжения на реките.

Б) Хидроморфологични изменения:

- Поддържане проводимостта на речните легла;
- Изграждане на корекции в границите на населените места;
- Възстановяване на нарушените участъци в границите на водните обекти и техните заливаеми тераси, в резултат на добив на инертни материали;
- Рекултивация на нарушените терени граничещи с водните обекти в резултат на антропогенно въздействие;
- Необходимост от оценка на твърдия отток и динамичните запаси във

връзка с добива на инертни материали;

- Установяване състоянието на корекциите на реките (диги, надлъжни и напречни съоръжения, дънни и хидравлични прагове).

6. Управление на водите

- Подобряване на обмена на информация и координация между институциите;
- Подобряване информираността на обществеността, свързана с водите;
- Повишаване капацитета на БД ЗБР;
- Синхронизиране на законодателството и подзаконовата нормативна уредба, свързана с управлението на водите.

Резултати от въпросник за определяне на приоритетите при управление на водите в Западнобеломорски район.

През 2007 г. в общините на територията на БД ЗБР бе разпространен въпросник, който имаше за цел да се определят приоритетите при управление на водите в съответните райони.

А) Теми на въпросника:

- Важни проблеми
- Замърсяване на водите
- Водата и икономиката
- Водата и наводненията
- Водата и природата
- Водата и хората
- Приоритети при управление на водите

Б) Степенуване на проблемите:

- Недостиг на вода за питейно-битово водоснабдяване
- Качество на питейната вода
- Изхвърляна на отпадъци в реките
- Замърсяване на повърхностните води
- Осигуряване на вода за селското стопанство
- Наводнения от реките
- Замърсяване на подземните води
- Поддържане проводимостта на речните легла

В) Какво смятат анкетираните, че приоритетно трябва да се направи:

- Да се подобри качеството на питейната вода;
- Да се построи пречиствателно съоръжение за питейни води за населеното място, в което живеея;
- Да се предприемат мерки за защита на питейните води;
- Да осигурим необходимото количество питейна вода;

- Замърсителят на водите трябва да плаща за пречистването им;
- Да се борим срещу наводненията в градските зони.

Изготвяне и разпространение на информационни материали за БД ЗБР и ПУРБ

С цел по - добро информирание на обществеността за напредъка по разработване на проекта на ПУРБ и ПМ, БДЗБР издава информационни материали - бюлетини, дигитални, брошури, плакати. Същите се разпространяват на заседания на БС, обществени консултации, кампании за околна среда, семинари, работни срещи и научни конференции.

Предоставяне на информация чрез интернет страницата на БД ЗБР – www.wabd.bg

От 2005 година БДЗБР има действаща интернет страница, на която са качени всички доклади по проекта на ПУРБ и ПМ. На нея се намира Междинния доклад по проблемите, свързани с управлението на водите в ЗБР и Графика и Работната програма за разработване на ПУРБ.

Създаден е раздел ПУРБ, в който са публикувани документи свързани с разработването на плана и програмата от мерки. В същия раздел се публикуват и резюмета на протоколите от провежданите консултации със заинтересованите страни.

На 18 септември 2006 г., обявен за Международен ден на правото да знам, на церемония по връчване на награди от Програма достъп до обществена информация, сайта на БДЗБР взе грамота в категорията за “Най-добра интернет страница на институция”.

Въвличане на медиите в процеса на информирание на обществеността.

Медиите имат много важна роля в информирането на обществеността в процеса на разработване на проекта на ПУРБ. От регионалния печат в информирането участваха вестниците “Струма”, “Вяра”, “Съперник”, от националните “Капитал”, “Стандарт”, “Строителство и града”. Чрез вестникарска група “България” са публикувани във вестниците “24 часа” и “Труд” обявленията за напредъка по разработване на проекта на ПУРБ и ПМ, както и обявите за обществените поръчки по Оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.”. Регионалните телевизионни канали “Око”, Пирин СОТ, РТЦ “Пирин” и “Дартс” отразяваха консултациите със заинтересованите страни, както и радио Благоевград, Дарик радио, радио FM + и радио Пирин фокус.

7. Социологическо проучване

В рамките на обществената поръчка “Консултации със заинтересованите страни за обсъждане на плановете за управление на речните басейни” е направено социологическо проучване, което се отнася до широката общественост и заинтересованите страни. Според него:

- 19 % от широката общественост (ШО) е чувала за проекта на ПУРБ и 97 % от заинтересованите страни (ЗС);

- 87 % от ШО счита, че подобряването на състоянието на водите ги засяга, а същото се отнася до 95 % от ЗС;

- За ШО най - неотложно за решаване е лошото състояние или липса на съоръжения за пречистване и водоснабдяване. Следват го замърсяване на водите и почвите. ЗС определят за най-неотложен проблем замърсяването на водите и почвите, следван от недостатъчната канализация при мащабно строителство в курортните зони;

- Над 70 % от ШО и 90 % от ЗС смятат, че проблемите, залегнали в ПУРБ покриват проблемите, свързани с водите в техния регион;

- Мерките, които Басейновата дирекция идентифицира, като най - важни се определят, като такива и от заинтересованите страни и широката общественост, макар и с различен интензитет (Виж ПМ);

- 90 % от заинтересованите страни оценяват риска от непостигане на целите на ПУРБ до края на периода на действието му (2015 г.), като среден или голям.

Привличане на заинтересованите страни

Финалният доклад на Консорциум Денкшат Кий Експерт Груп – изпълнител на обществената поръчка “Консултации със заинтересованите страни за обсъждане на планове за управление на речните басейни” препоръчва следните принципи за привличане на заинтересованите страни:

Принципи	Елементи
Съгласуване	Да се търси съгласуване с тези ЗС, които са в унисон с темата, приоритетите и разбиранията на БД. Това все пак дава отправна точка в процеса на идентифициране и интегриране на най -различните интереси на ЗС.
Прозрачност	1.Ясни и одобрени послания, както и осигурен процес за обратна връзка. 2.Ясно дефиниране на целите на БД, с цел да се знаят и подкрепят от ЗС и да се постигнат резултати 3.Идентифициране на целите на определени общности и групи ЗС. 4.Обясняване и преговаряне за процеса на вземане на решения.
Консултиране	Въпреки всичко всяка ключова фаза да се консултира, за да се осигури най-добрия възможен резултат, посредством интегриране на разнообразието от различни перспективи и

	опит.
Сътрудничество	<p>1. Установяване на сериозни партньорства с организации, които споделят същата визия като на БД. Балансиране на конкуриращите се нужди и интереси на всички ЗС. Работата заедно осигурява общи и полезни за всички страни резултати.</p> <p>2. Имайте предвид, че индустрията и други ЗС имат нужда от достатъчно време и ресурси, за да могат да сътрудничат ефективно.</p> <p>3. Споделяйте опит и знания с другите ЗС – те имат нужда от това.</p> <p>4. Използвайте независими медиатори при разрешаване на спорове.</p>
Създаване	Съвместно създаване на програми, инициативи и изпълнение на мерки, които създават съществена и трайна разлика в изпълнението.
Комуникиране	<p>1. Диалогът да се цени, да бъде отворен и да включва всички ЗС.</p> <p>2. Ясни и одобрени послания, както и осигурен процес за обратна връзка</p> <p>3. Най-важното е комуникацията да е двустранна и основната ѝ цел да бъде да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - максимизира възможностите на различните общности да се изразяват свободно и да им доставят достатъчно информация и възможности за обратна връзка; - демонстрира активно слушане и отговаряне на темите от интерес на всяка група ЗС и отзивчивост към техните проблеми; <p>4. Определяне и използване на правилните комуникационни канали, за да се подсури, че правилните послания достигат до съответните ЗС;</p> <p>5. Доставка на ясна, акуратна и релевантна информация.</p>
Ангажиране	<p>1. Ясно ангажиране за постигане на общо разбиране по темата и получаване на действителни резултати по предизвикателни теми, както и нови възможности;</p> <p>2. Признание, разбиране и въвличане на общности и различни ЗС в процеса на управление на водите;</p> <p>3. Идентифициране на релевантните ЗС със съзнанието, че те могат да се променят във времето;</p> <p>4. Осъзнаване на интересите и целите на ЗС и общностите, за да се разбере кое действително ги засяга;</p> <p>5. Приемане на дневния ред на различните групи ЗС и осигуряване на равнопоставеност – доминиращите групи не трябва да са единствените, които остават чути;</p>

	6.Поддържане на ангажименти към ЗС по време на живота на ПУРБ.
Интегрираност	<p>1.Провеждане на ангажирането по начин, който насърчава общото уважение и доверие чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изграждане на доверие; - Съгласуване на общи правила на процеса и общи разбирания за крайните цели; <p>2.Ясно изразяване на това, което подлежи на преговори и това, което не е предмет на процеса;</p> <p>3.Осигуряване на уважение към правата на ЗС да не се съгласяват с всички предложения;</p> <p>4.Бъдете честни дори когато новините не са добри.</p>

IX. СПИСЪК НА МЕРКИТЕ ЗА ОБСЪЖДАНЕ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА, ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО ИМ И СВЪРЗАНИТЕ С ТОВА ИЗМЕНЕНИЯ НА ПЛАНА	477
1. Обосновка	477
2. Предоставяне на информация, свързана с разработването на ПУРБ	477
2.1 Запознаване на членовете на Басейновия съвет с разработването на проекта на ПУРБ	477
2.2. Публикуване на документи по разработването на ПУРБ	478
3. Проблеми, свързани с качеството на водите:	480
4. Защита от вредното въздействие на водите:	481
5. Специфични проблеми.	481
6. Управление на водите	482
7. Социологическо проучване	483